פר א מיי' פי"ב מהל' מ"א הלכה י סמג יינה טוש"ע ייין קכד סעי' כג: ב [מיי' פ"ח ר לאוין קמח טוש"ע י"ד סי קבי פג. יי פ״ח מהלי טומאת אוכלין הלי ו]: ג מיי׳ שם הל׳ ב סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד סי קכד סעי יח וסי קכה סעיף ח: פו ד מיי שם הלי ג סמג שם טוש"ע י"ד סי קכה סעיף ח: פו ה מיי שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף י: סעיף ט: פש ז מיי שם הלי ב יום"ע שם מעים ה:

ב ח טוש"ע שם סעי ב:

לפרש אלא ודאי אסר הכל כדפרישית והלכתא כוותיה והקשה הר"ר משה מקולי על זה הפסק דכל זה אינו אלא מכח הפירוש שפירש שאין הגישתא מגעת עד שולי החבית והקשה דלישנא דכולי חמרא אגישתא די (גרידא) לא משמע הכי דהא לא היה נעשה כי

אם להריק את החבית דרך שם בלא נקיבה וגם רש"י פירש לקמן שהגישתא היתה מגעת עד שולי החבית ומה שהקשה ר"ת דבכמה דוכתי פסקינן כיחיד לגבי רבים היינו כשפסק (ו) בהדים כוותיה ° אבל הכם דלמם ברייתם לא שמיע ליה לרב פפא ודלמא אי שמיע ליה דרבון פליגי עליה הוה פחו מיי שם טושיש שם הדר ביה לכך נראה לו דאין הלכה כרב פפא מטעם דקם ליה כיחידאה וגם ר"ח פסק כך וא"ת לפי מה שפירש לעיל שהגישתה היתה מגעת עד שולי החבית למה לא היה רב פפא רוצה לאסור (ז) וניחא ללישנא דכל להדי ברוא אסור אע"פ שסופו לנאת גם שם לא היה רולה לאפור כי אם מה שעלה בחלל הקנה אבל ללישנה דעד ברוה הסור משום שסופו לנאת למה לא היה אוסר שם יש לומר דעד ברזה סופו לנחת יותר בקל דכשיסיר עובד כוכבים ידו מעל הנקב יצא היין מאליו אבל בבת גישתא כיון ששם העובד כוכבים ידו מנעו מלצאת אם לא ימצוך בקנה פעם שניה ול"ל דבין רב פפח ורבח דלח אסרי בהנאה השאר מטעם תערובת סברי כרשב"ג דאמר ימכר חוץ מדמי

> יין נסך שבו וההיא דקדח במינקת והעלה דנאסר הכל מפני טפת יין המתערבת אתיא כרבנן כדפרי׳ לעיל ומה שאסרנו מטעם שסופו לנאת דוקא כשהניח העובד כוכבים ידו על נקב הברוא או על הבת גישתא שמנע היין לנאת והוו כאילו נגע בכולו כדפרישית אבל נגע בקילוח היוצא או אם הישראל מושך יין מן החבית לתוך כלי שיש בו יין נסך למ"ד נצוק אינו חיבור דקי"ל הכי מותר כל מה שבחבית אף בשתיה דמגע הקילוח אינו כלום לגבי מה שבפנים וכן מוכיחות החלכות גבי המערה יין נסך לבור וכן גבי נטל המשפך דלמ"ד נצוק אינו חיבור הכל שרי וצ"ל לרב פפא ללישנא דלא אסר אלא להדי ברוא שיסתמו אותו הנקב ויעשו הברוא

במקום אחר דכיון שהקילוח הראשון שילא דרך עובי הברוא אסור א"כ יאסר כל השאר שילא דרך שם מפני שנוגע בדופני הנקב שיש בהם כל שעה טופח להטפיח וראשון ראשון נאסר: בצידיה מהורה. פי׳ חוץ מן היין שבעובי הנקב וא״ת אמאי לא יטמא את המותר

אעד (שרי ואיכא דאמרי אמר רב פפא (שיעד הברוא חמרא אסיר ואידך שרי אמר רב יימר כתנאי חבית שנקבה בין מפיה בין משוליה ובין מצידיה ונגע בו מבול יום בממאה רבי יהודה אומר מפיה ומשוליה םמאה יימצידיה מהורה מכאן ומכאן אמר רב פפא יעובד כוכבים אדנא וישראל אכובא חמרא אסיר מ"ם כי קאתי מכח עובד כוכבים קאתי יישראל אדנא ועובד כוכבים אכובא חמרא שרי ואי מצדד צדודי אסיר אמר רב פפא האי עובד כוכבים דדרי זיקא וקאזיל ישראל אחוריה מליא שרי דלא מקרקש חסירא אסיר דלמא מקרקש יכובא מליא אסיר דלמא נגע חסירא שרי דלא נגע רב אשי אמר יזיקא בין מליא ובין חסירא שרי מ"ם אין דרך ניסוך בכך מעצרא זיירא רב פפי שרי רב אשי ואיתימא רב שימי בר אשי אסר בכחו יכולי עלמא לא פליגי דאסיר כי פליגי בכח כחו איכא ראמרי בכח כחו כולי עלמא לא פליגי דשרי

כי פליגי בכחו הוה עובדא בכח כחו

"ואסר רב יעקב מנהר פקוד ההוא חביתא

דאיפקעה

חיבור: (ג) עד ברוא. כל יין שלמעלה לנקב אסור דכיון דכולו נמשך אחר הנקב לנאת דרך שם הוה ליה חיבור ואסור: **כתנאי**. איתמר הא דרב פפא ולאו דברי הכל היא: שוליה. שהיא יושבת עליהן. שכל חביות שבתלמוד כדים של חרס הן: ניקבה מפיה. הואיל וכל היין שלמטה נעשה בסים לעליון הוי חיבור ומשוליה נמי הואיל וכל היין נמשך אחר הנקב הוי חיבור אבל נקב מלידיה טהורה מכאן ומכאן כרב פפא. ורבנן לית להו דרב פפא הלכך לית הלכתא כוותיה וכולו אסור בשתיה ומותר בהנאה: עובד כוכבים אדנא. (י) מערה היין מדנא לכובא: וישראל אכובא. ואוחזו בידו: חמרא אסור. בהנאה דהיינו נמי יין שמזגו עובד כוכבים וכחו הוא ואסרנא ליה משום לך לך אמרין כו'ם: ואי קא מלדד אלדודי. לכובה: המרא אסור. (ה) משום דמקרקש ליה לחמרא ובכובא מליאה עסקינן דלמה נגע. לישנה החרינה

> כוכבים בגווה: כובא חסירא שרי. דאין קרקוש בכלי פתוח. ואע"ג דכי דרי ליה א"א בלא קרקוש מעט כיון דלא ניחא ליה בקרקושיה דלמא מישתפיך ה"ל כחו שלא בכוונה ומותר אבל זיקא הוי קרקוש ודומה למשכשך והוי נסך: אין דרך ניסוך בכך. אבל בכובא מליאה איכא למיחש לנגיעה כשהוא נותן ידו על שפתו לא פליג רב אשי ואסור: מעלרא זיירא. גת דאין דורכין אלא כובשין בקורה. זיירא מכבש כמו (שופטים ו) ויזר [את הגזה וימץ] טל מן הגזה מלא ספל מים: בכחו. היכא דענבים נסחטים מכחו כגון שעולה על הנסרים שעל התפוח ומכבידם: כולי עלמא לא פליגי דאסור: כח כחו. כגון שמגלגל הגלגל שקורין ווי"ן והיא מפלח הקורה ובלשון לעו אישפלג"ל: דאיפקעה

אפילו חסירא נמי כיון דמקרקש

בכוונה הוה ליה כחו בכוונה ואסור

בשתיה: זיקא. נוד קשור: וקאתי ישראל אחוריה. וחזי דלא נגע עובד

ואידך שרי. אף בשתיה דקסבר לדדין לאו חיבור (כ) ליאסר כל היין.

ולית הלכתא כוותיה דהא מוקי רב יימר מילתיה דרב פפא כתנאי

וקם ליה רב פפא כרבי יהודה דיחידאה ויחיד ורבים הלכה כרבים

דפליגי רבנן עליה ואמרי בין מנידיה בין מפיה טמאה דכולן

י"ל דמשקה הבא מחמת טבול יום נפסלים ואינם פוסלים תדע דהא חנן (טבול יום פ״ב מ״ה ע״ש) שמן שלף ע״ג יין ונגע טבול יום במקלמו לא פסל אלא מקום מגעו ואפילו מאן דפוסל ה"ט מפני ששניהם חיבור זה לזה: עובד בובבים אדנא וישראל אבובא. ריקנית ואוחזה בידו חמרא אסור פי' הקונט' ואפילו בהנאה דה"ל יין שמזגו עובד כוכבים דכחו הוא ואסרנא ליה משום לך לך ולפי אותו פירוש שפירש לעיל גבי יין שמזגו דאינו אסור בהנאה י"ל שיש להחמיר כאן יותר שיש לתלות שהריקו בכוונת ניסוך ומיהו כחו של עובד כוכבים הוא ובמאי דלבראי גזור והנשאר בכלי מותר ודוקא כי שפך העובד כוכבים לבדו וכן בסמוך כי לדד לבדו אבל אם סייע לו ישראל הכל מותר ואף בשתיה דכל היכא דכח עובד כוכבים אסור אם כח אחר מעורב בו מותר ומיהו לכתחלה אסור כדאמרינן לקמן (דף עב:) אמר להו רבא להנהו שפוכאי כי שפכיתו חמרא לא ליקרב עובד כוכבים ולסייע בהדייכו דלמא משחליתו ושדיתו ליה עליה: 🙌 מצדד צדודי אסיר. נראה לר"י ב"ר מאיר כאותו (ה) לשון שפי' הקונט' אפי' בכובא חסירא דכיון דמקרקש ליה בכוונה ה"ל כחו בכוונה ואסור בשתיה ומדמי ליה לנוגע בקנה דמה לי נוגע בקנה או נוגע בשולי הכובא ואור"י כי יש בני אדם שמניחים עובד כוכבים לבדו להגביה העגלה שהחבית בתוכה או החבית כשהוא מקלח תוך הכובא כדי שיקלח יפה ואומרים מסייע שאין בו ממש הוא דבלאו הכי היה מקלח ולא רצה לומר בזה לא איסור ולא היתר אכן יש להחמיר בבני אדם כשמטין הכובא שיש בה מעט יין לגד אחד שלא יטה אותו העובד כוכבים ואפילו אם נער קטן מסייע דמסייע כי האי ודאי מסייע אין בו ממש כי ההוא דזה יכול וזה אינו יכול דפרק המצניע (שבת דף 12.): זיקא בין מדיא בין חסירא שרי. דאין דרך ניסוך בכך ע"י קרקוש יין בכלי בשעה שנושחו והכי קי"ל דרב אשי הוא בתרחה ואכובא לא פליג ואסור ודוקא כשנושאה על ראשו או על כתיפו דאיכא לתיחש דלמא נגע אבל במוט או לישא הדלי דרך טבעתו מותר ומכאן יש ללמוד שאם יש כאן נוד של עור רך מלא יין אע"פ שהעובד כוכבים דוחק ומגיע דפנומיו זה לזה דכשר כיון דאין דרך ניסוך בכך ומכאן התיר ר״ת על ברזא שהיתה רפויה בחבית ועל סתימת המגופה שהיתה רפויה ע״פ החבית ובא עובד כוכבים והדיה וגם בפיטם גדול שלא היו השולים מהודקים ובא יהודי ושם נעורת והיה תופשה נגד הנקב ומנע קצת היין לצאת ולא כל כך ובא הנגר עובד כוכבים והעמידו בהידוק כנגד הסדק בסכין עד שסתם ⁶⁾ הסדק כל זה התיר מטעם שהיה מדמה כל אלו המעשים לנוד של עור רך שאין דרך ניסוך בכך וגם ר"י הורה לסמוך על היתר זה אם ירלו אע"פ שיש פתחון פה לבעל דין לחלוק וגם היה ר"י מביא ראיה מההיא דלקמן (דף עֶה:) לעם הארץ שהושיט ידו לגת ונגע באשכולות דאשכולות טמאין והגת טהורה ואע״פ שהיין מהלך מטעם דמפסקי אשכולות אכן ר״ת דחה אותה ראיה כי שם מדבר אחר דריכה והולאת יין מן הגת ומהודקות יחד האשכולות ועלורות כעין שעושין אותן כתפוח שלנו ולכן מפסיק היטב היטב: הוה עוברא בבח בחו ואסרה רב יעקב מגהר פקוד. וכן פסק רבינו חננאל דמעשה רב לכן טוב הדבר שיסייע הישראל עם העובד כוכבים לגלגל כשמשפיל הקורה על הגת של ענבים ובעינן שיהיה גם הישראל לבדו יכול להשפילה או שאינם יכולין להשפילו כל אחד לבדו אבל אם די בכח העובד כוכבים ואין די בכח הישראל שמא יש לאסור כמו 0 זה יכול וזה אינו יכול דהוי מסייע שאין בו ממש אמנם רשב"ם פי׳ שאם גלגל העובד כוכבים לבדו ויש כאן הפסד מרובה יש לסמוך על איכא דאמרי שמתיר בכח כחו ובהני מעלרי דידן איכא ג' כחות מקל וגלגל וקורה ועוד כח רביעי כשמשימין דפים על הענבים ומיהו למאן דאסר לא מצינו חילוק בין ג' כחות לב':

א) ונובול יום פ"ב מ"וז. מכאן ומכאן טהור ודרן הש"ם לשנות הנתו. ג) ולעיל נט.], ד) [ל"ל גריר], ה) ל"ל הנקב. ר"מ, ו) [שבת לג.],

גליון הש"ם תום' ד"ה (כדף הקודם) אמר רב פפא אכל הכא דלמא ברייתא לא שמיע ליה. כדאי׳ נשנת דף סא :ל"ט

הגהות הב"ח

(h) גם' אמר רב פפא דעד: (נ) רש"י ד"ה ואידך וכו' לאו חיבור הוא ליאסר כל שאר היין: (ג) ד"ה דעד הברוא וכו' סיכור ואסור ואידך שרי אף בשתיה הס"ד: (ד) ד"ה עוכד כוכנים אדנה עובד כוכבים מערה: (ה) ד"ה חמרה אסור ובכובה מליחה יבטובח מניאה עסקינן דלמא נגע לישנא אחרינא אפי׳ חסירא נמי משום דמקרקש ליה לחמרא וכיון דמקרקש נכוונה כל"ל: (ו) תום' ד"ה (נדף הקודם) אמר היינו כשפסק בהדיא: (t) בא"ר הניחא לליסנה דכל דלהדי נרוא אסור ואידך שרי אף על פי שסופו: (מ) ד"ה ואי מלדד וכו' כאותו לשוו. נ"ב ומימה שהרח"ש כתב ג"כ כאותו לשון ואפי׳ בהנאה אסור וכן כתב הטור בסימן

לעזי רש"י

ווי"ץ [וי"ץ]. בורג אישפלג"ל [אישפינל"א]. בורג המכבש (בגרמנית).

מוסף רש"י

זיירא. לשון עולר (ב"מ